

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4*
GUIDELINES TO DEVELOP THE INNOVATION LEADERSHIP OF
SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER NAKHON SI THAMMARAT
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

พรพิมล อินทรรักษา

Pornpimon Intharaksa

นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์

Nilrat Navakijpaatoon

สุเวศ กลัปศรี

Suwes Klubsri

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: pornpimon.palm@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การบริหาร และขนาดของสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 80 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดสำรวจรายการและมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t-test ทดสอบค่า f-test วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe' method)

* Received 3 June 2021; Revised 7 September 2021; Accepted 27 September 2021

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การบริหาร และขนาดของสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าการพัฒนาในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ: การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา, ผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the innovation leadership of school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4, 2) compare the innovation leadership of school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4 classified by gender, administration experience, and school size, and 3) study guidelines to develop the innovation leadership of school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4. The sample group was 80 school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4 in the academic year 2020. The research identified the sample size using Kregcie and Morgan's sample size determination table. The research instrument for collecting the data was the checklist and five-point Likert scale questionnaire. The statistics used to analyze data were percentage, mean, standard deviation, t-test, f-test, One-Way ANOVA, and pairwise comparison following Scheffe's method.

The research showed that:

1. The innovation leadership of the school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4 was at the highest level, both overall and individual aspects.

2. The comparison results of the innovation leadership of the school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4 classified by gender, administration experience, and school size had a statically significant difference at the .05.

3. Guidelines to develop the innovation leadership of the school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4 revealed that the development value of the school administrations had relevance in each aspect.

Keywords: Leadership development of School Administrators, Innovation Leader, School Administrators

บทนำ

ประเทศไทยได้เผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ได้ปรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันยุคทันสมัย มีทั้งโอกาสที่ดีและความเสี่ยงต่อการพัฒนาการศึกษาในประเทศจึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมสร้างภูมิคุ้มกันในการบริหารประเทศให้เข้มแข็งเพื่อมาใช้ในการพัฒนาคน สังคม และระบบเศรษฐกิจให้ก้าวหน้าต่อไป การศึกษาไทย มีหลายระบบ และหลายขนาด เพื่อที่จะสร้างความเข้มแข็งของประเทศได้

จากกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวิทยาการความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีเป็นสังคมที่ต้องอาศัยความรู้ (Knowledge Based Society) ซึ่งมีผลทำให้การบริหารการศึกษาของไทยอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการแข่งขัน ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้และปรับตัว ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และความท้าทายดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพคน การพัฒนาคนให้มีคุณภาพต้องเริ่มด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้คนรู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องจัดให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการ ของบุคคล และสังคมไทยเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ผู้นำจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีความชำนาญในการประยุกต์ ทั้งวิธีคิด วิธีการทำงาน มีความซื่อสัตย์และพร้อมเปิดโอกาสรับข้อมูลเพื่อพัฒนาคุณภาพ พัฒนาผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความยั่งยืนของการพัฒนาองค์กรให้ก้าวทันเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้นำต้องมีความเชี่ยวชาญทางด้านนวัตกรรมที่แปลกใหม่เพื่อนำมาพัฒนาและยกระดับในด้าน

ต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพราะนวัตกรรมเป็นสิ่งที่จับต้องได้และอยู่บนโลกออนไลน์ ผู้บริหารจึงต้องสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการนำนวัตกรรมลงสู่ชั้นเรียนให้กับครูผู้สอนให้นำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในสาระของตัวเอง การศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้องค์กรก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษาที่จะนำมาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาทางด้านการพัฒนาระบบการศึกษาไทย เช่น ปัญหาจำนวนผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับนักเรียน การผลิตสื่อที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น และปรับใช้ประยุกต์ใช้ได้หลากหลายสาระวิชาหรือหลากหลายชั้นเรียนเพราะบางโรงเรียนอาจมีครูไม่ครบชั้นต้องควบชั้นทำให้เป็นประโยชน์กับครูผู้สอนมากยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น การใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ในการบริหารจัดการระบบการศึกษามีส่วนช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้ไปในทิศทางที่มีประสิทธิภาพและเกิดผลดีกับนักเรียนมากขึ้น เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้มากขึ้น (ศศิประภา ชัยประสิทธิ์, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ที่กล่าวว่า การศึกษาควรดำเนินไปในทิศทางเดียวกันและมีคุณค่าต่อผู้เรียน ต่อสังคมในทางสร้างสรรค์มากขึ้นและเป็นประโยชน์การพัฒนาประเทศให้ดำรงอยู่ในภาวะสังคมโลก การศึกษาควรดำเนินการไปในทิศทางทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเพื่อผลิตใหม่ในวงการการศึกษา (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2553) ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ครูสภาได้มีการดำเนินการสนับสนุนให้ครูทุกภูมิภาคของประเทศไทยได้มีพื้นที่ในการจัดแสดงผลงานที่เกิดจากการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางด้านนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติและศักยภาพของผู้เรียนในทุกช่วงชั้นสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการใหม่ ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2560) ด้วยเหตุนี้โรงเรียนประถมศึกษาดังกล่าวให้ความสำคัญและมุ่งพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม โดยมุ่งพัฒนากระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับอัปสร เสถียรทิพย์ หลักการจัดการศึกษา และต้องมุ่งเน้นให้บุคลากรคิดสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอทั้งสิ่งใหม่ที่เป็นวิธีการทำงาน และผลงาน (อัปสร เสถียรทิพย์, 2554) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต่าง ๆ จะต้องพัฒนานวัตกรรม หรือนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งผู้ที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีการสร้างพัฒนานวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ให้เป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้นวัตกรรมในการนำองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ หรือผู้นำเชิงนวัตกรรมก็จะนำสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมได้ โดยผลลัพธ์ที่ได้คือ คุณภาพผู้เรียน ทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลดังเป้าหมายที่วางไว้

ดังนั้นการที่โรงเรียนจะพัฒนาให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งมาจากการบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วาโร เฟ็งสวีส์ตี ที่กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลไก

สำคัญและมีอิทธิพลสูงต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรทางการศึกษา โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยหลักการแนวคิดและทฤษฎีเป็นแนวทาง ต้องอาศัยความทุ่มเทพยายามในทุกด้านจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต้องอาศัยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและภาวะผู้นำของคณะครู ซึ่งพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิผลเพียงใด ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญที่สุดที่ต้องมีการพัฒนาความสามารถอยู่เสมอเพื่อมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในการเป็นผู้นำ เพื่อให้งานที่ดำเนินต่าง ๆ เกิดประสิทธิผลและประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย (วาโร เฟ็งสวัสดี้, 2549) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 23 อำเภอ โดยแบ่งเขตพื้นที่การศึกษารับผิดชอบเป็น 4 เขตพื้นที่การศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้ทำการจัดการเรียนการสอนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีโรงเรียนทั้งหมด 132 โรงเรียน ผู้บริหาร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 132 คน ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีบริบทที่แตกต่างกันค่อนข้างมาก ตลอดจนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 เป็นเขตพื้นที่ที่มีการเพิ่มขึ้นของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทายและหนักในการพัฒนาและบริหารงานของสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง (สุวรรณ เทพประสิทธิ์, 2555)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 มีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สามารถพัฒนา ส่งเสริม และบริหารจัดการ สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อระบบการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การบริหาร และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 132 คน โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 4 ปีการศึกษา 2563 โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตารางของเครจซี่ และ มอร์แกน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง คิดเป็นร้อยละ 92 ของผู้เข้าตอบแบบสอบถามที่กำหนดไว้ทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยถามข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ประสบการณ์การบริหาร และขนาดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ใน 6 ด้าน ซึ่ง ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 3) ด้านการคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านการบริหารความเสี่ยง 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 6) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสถานศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ปีการศึกษา 2563 เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-Ended Form) และแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (SPSS) หาค่าสถิติ ดังนี้ 1) ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (f) และร้อยละ (Percentage) 2) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นแบบจำแนกความหมาย 5 ระดับ และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศด้วยการทดสอบ t-test อายุ ด้วยการทดสอบ f-test ประสบการณ์การบริหาร ด้วยการทดสอบ f-test ขนาดสถานศึกษา ด้วยการทดสอบ f-test โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของ เชฟเฟ้ (Scheffe' method) 4) แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จากผลการวิเคราะห์ ข้อมูล สรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และด้านมี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

2.1 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนก ตามเพศโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุโดยรวมและรายด้านมี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' method) ในการทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารความเสี่ยงและด้านการสร้างบรรยากาศ องค์กรนวัตกรรม ไม่แตกต่างกัน

2.3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ พบว่าในทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมไม่มีความแตกต่างกัน

2.4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการทดสอบความแตกต่างราย คู่ พบว่าในทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม การคิดสร้างสรรค์ การบริหารความเสี่ยง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ผลการสัมภาษณ์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

นวัตกรรมทั้ง 6 ด้าน มีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้า โดยมีการพัฒนาไปที่ละด้านพัฒนาร่วมกันทั้งผู้บริหารครู และบุคลากรในสถานศึกษาตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาตามนโยบายและยกระดับผลการพัฒนาไปทั้งระบบ เช่น การพัฒนาด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงหากผู้บริหารไม่มีการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาสถานศึกษาของตนเองก็จะทำให้สถานศึกษาหยุดนิ่งอยู่กับที่ไม่มีการพัฒนาด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม หากผู้บริหารไม่สร้างทีมงานในการพัฒนาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันก็จะทำให้การดำเนินงานหรือการพัฒนาเป็นไปได้ยาก การพัฒนาด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารทางด้านวิชาการในการพัฒนาระบบการศึกษาโดยอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัย การพัฒนาด้านการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้ไม่ใช่มีแค่ความเสี่ยงเรื่องเงิน แต่รวมถึงความเสี่ยงเรื่องอาคารสถานศึกษา ด้านนักเรียน การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารต้องให้บุคลากรในการพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพการพัฒนา ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ผู้บริหารควรมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในสถานศึกษาให้มีความผ่อนคลาย ยืดหยุ่นและเกิดความสบายใจในการทำงาน ในการกำหนดทิศทางโครงสร้างสถานศึกษาและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษา ดังนั้นการพัฒนาในแต่ละด้านมีความสำคัญที่ผู้บริหารและสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในทุกฝ่ายงาน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีการพัฒนาที่จะนำนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่จะมีการเปลี่ยนแปลงให้การกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น โดยมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาสร้างสรรค์ บูรณาการงานพร้อมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อสร้างทีมงานในการทำงาน และพร้อมสนับสนุนในการปฏิบัติงานของครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูเพื่อเพิ่มศักยภาพของครูให้สูงขึ้น (Adair, J. E., 1996) การให้ความสำคัญกับการกระตุ้นเพื่อสร้างความมั่นใจในการคิดสร้างสรรค์ที่จะทำงาน

ใหม่ ๆ เพื่อให้มีทักษะและความสามารถในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารจึงควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมกระตุ้นให้บุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์ สรรหา เทคโนโลยีมาบริหารจัดการ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ส่วนมากมีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการงานให้เกิด ประสิทธิภาพและมุ่งให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมใน การมุ่งมั่นพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ในการสร้างและพัฒนาระบบการศึกษา สอดคล้องกับ อนุสรฯ สุวรรณวงศ์ ที่กล่าวว่า การขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยกลยุทธ์ใหม่ ๆ จะนำพาซึ่งความ เปลี่ยนแปลง และพัฒนาที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการโน้มน้าวในการ ส่งเสริมและสนับสนุนในให้บุคลากรมีการพัฒนาและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข่าวสาร หรืองาน ต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลดีในการทำงานมากขึ้น (อนุสรฯ สุวรรณวงศ์, 2558)

1.2 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ส่วนใหญ่มีการพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรม ในการบริหารจัดการเป็นทีม โดยมีการบูรณาการจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิดผลสำเร็จที่ เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการวิเคราะห์ผลจากหลาย ๆ ด้านอย่างรอบคอบ เพื่อให้การร่วมกันทำงาน เกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้น มีการสนับสนุนเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน (ทองทิพภา วิริยะ พันธุ์, 2550) ที่กล่าวไว้ว่า หากผู้บริหารระดับสูงเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารงาน สร้างอิสระ ช่วยเหลือ เสนอข้อคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหาก็จะทำให้ส่งผลดีกับ บุคลากรในการพัฒนางานให้ดีขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหและปรับปรุงให้งานเกิดประสิทธิภาพและ บรรลุตามเป้าหมายและได้พัฒนาผลงานนวัตกรรมของบุคลากรด้วย

1.3 ด้านการคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ใน ระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความคิดที่ กว้างไกล คิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ มีความคิดรอบคอบ มุ่งมั่นในการทำงานเป็นทีม มี มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการ สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารและส่งเสริมการส่งเสริมค้นคว้า กระตุ้นให้ บุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศมีความคล่องแคล่ว ในการทำงาน โดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ที่มี มาบริหารจัดการ เพื่อต่อยอดในการพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถนำ

เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัย เช่น การใช้ DLTV มาบูรณาการ การพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ การพัฒนาห้องสมุดโดยการนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้

1.4 การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ส่วนใหญ่มีการสนับสนุนให้บุคลากรมีแนวคิดใหม่ ๆ มาจัดการเรียน การสอนในห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งเกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ว่าวิธีการดังกล่าวใช้แล้ว ได้ผลลัพธ์ที่ดีและได้ผลจริง เพื่อใช้ในการวางแผนบริหารความเสี่ยงในการนำนวัตกรรมไป ทดลองใช้ เพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ นอกเหนือจากแผนการดำเนินงาน นอกจากนี้การ ปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาที่มองเห็นถึงความเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับ นันทินิตย์ ท่าโพธิ์ ที่ กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการโอกาสที่เกิดขึ้นให้มีความเสี่ยงน้อยที่สุด และผิดพลาดน้อยที่สุด เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อตัวครูหรือส่งผลกระทบต่อผู้บริหาร สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงโดยมีการกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งภายใต้ ขอบข่ายของงานตรวจสอบภายใน ซึ่งผู้บริหารมีการวางแผน วิเคราะห์ และระบุความเสี่ยงใน ด้านต่าง ๆ ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา (นันทินิตย์ ท่าโพธิ์, 2556)

1.5 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ส่วนใหญ่มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์ มีความถนัดและกล้าที่จะ ลองเรื่องใหม่ ๆ เพื่อเป็นตัวช่วยในการบริหารจัดการ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการใช้ เทคโนโลยีเพื่อความสะดวกและรวดเร็วสอดคล้องกับยุคสมัยแห่งการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนให้ บุคลากรในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพโดยใช้การติดต่อสื่อสารแบบสองทาง (กาญจนา ศิลา , 2556) สอดคล้องกับ นิภัญชลา ลั่นเหลือ ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถใช้ เทคโนโลยีในการสื่อสารเพื่อเพิ่มความสามารถในการทำงานให้กับสถานศึกษาต้องสามารถใช้ เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อเพิ่มความสามารถในการทำงานให้กับสถานศึกษา เพื่อสร้างความ เข้าใจอันดีระหว่างครู และบุคลากรทางการศึกษา นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการจัดการ อบรมพัฒนาบุคลากรในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปสร้างสรรค์เป็น นวัตกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการตามบริบทของครูแต่ละท่าน ตลอดจน จัดให้มีระบบบริหารจัดการเรียนรู้และองค์ความรู้ภายในสถานศึกษา รวมทั้งจัดทำระบบงาน ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน จัดเก็บเป็นฐานข้อมูลส่วนกลางเช่น เพจโรงเรียน เพื่อนติดต่อ ข่าวสารและประชาสัมพันธ์ให้ภายนอกหน่วยงานได้รับรู้ (นิภัญชลา ลั่นเหลือ, 2554)

1.6 การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ส่วนใหญ่สามารถสร้างบรรยากาศให้เกิดการ

แลกเปลี่ยนความรู้ในทุก ๆ ฝ่ายงาน เมื่อได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ในการพัฒนาเพื่อสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีพื้นที่ได้พบปะเพื่อพูดคุยสื่อสารกัน ส่งเสริมให้มีการแบ่งปันความรู้ ความคิดใหม่ ๆ เพื่อผลักดันให้เกิดการจัดการความรู้ในองค์กรอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ ยอดสละ ที่กล่าวว่า ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการรับรู้ถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสถานศึกษาที่สามารถส่งผลต่อการทำงานเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่ดีและมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จ ดังนั้นการสร้างบรรยากาศในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง (สุวิทย์ ยอดสละ, 2556)

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การบริหาร และขนาดของสถานศึกษา สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศ จากการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาและด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนทั้ง 4 ฝ่ายงาน ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ฝ่ายบริหารงานบุคคล ฝ่ายบริหารงานงบประมาณและฝ่ายงานบริหารงานทั่วไป เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ตั้งแต่การมอบหมายหน้าที่ในแต่ละฝ่ายเพื่อให้เข้ากับบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนตามความถนัด ทั้งนี้ในการบริหารงานในแต่ละฝ่ายงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งมีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากการทำงาน ความประพฤตินในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารงานซึ่งทั้ง 6 ด้าน ดังต่อไปนี้ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา และด้านการสร้าง

บรรยากาศองค์กรนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการพัฒนา เพราะผู้บริหารจะต้องมีความคิดที่เปลี่ยนแปลง และสร้างสรรค์ เพื่อสร้างทีมงานในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพทางด้านเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน ซึ่งต้องดำเนินงานบนความเสี่ยงในการบริหารงาน เพื่อให้บรรยากาศในการทำงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและผ่อนคลาย ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำที่ดี กล้าตัดสินใจ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวหน้า

2.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร จากการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์ดำรงตำแหน่งย่อมมีความสำคัญในการบริหารจัดการ เพราะหากมีประสบการณ์การบริหารน้อยจะต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กก่อน ซึ่งการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กก็เป็นงานที่หนักและท้าทาย เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษาไม่เพียงพอทำให้การบริหารไม่คล่องตัว จึงทำให้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเพื่อปรับเปลี่ยนระบบให้เข้าที่ ซึ่งการบริหารงานให้สำเร็จต้องอาศัยการพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษาในการกระตุ้นให้บุคลากรมีการพัฒนา และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ที่น้อยทำให้เป็นผู้บริหารที่มีอายุน้อยเช่นกันทำให้การบริหารจัดการงานรวดเร็วเพราะมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้เกิดผลที่ดีกับบุคลากรในสถานศึกษาได้การบริหารสถานศึกษาไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์ที่สูง แต่ต้องมีความมุ่งมั่น กล้าเสี่ยง ในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ และเกิดประสิทธิผล

2.4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา จากการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีขนาดที่ต่างกันจึงทำให้มีการได้รับแนวคิดหรือกระบวนการบริหารตามแนวนโยบายที่กำหนดไว้ให้เป็นไปในแนวทาง

เดียวกันหมด ซึ่งขนาดของสถานศึกษาเป็นเพียงการกำหนดขอบเขตของการบริหารงาน ซึ่งในการบริหารงานให้สำเร็จนั้นย่อมแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิชชา พุกกันงาม ที่ศึกษาการวิเคราะห์แบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับจำนวนครูของแต่ละขนาดของโรงเรียน อาจไม่เพียงพอในการจัดการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องมีการวางแผนในการจัดการบริหารเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ (สุพิชชา พุกกันงาม, 2559)

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 เนื่องจากนวัตกรรมทั้ง 6 ด้าน มีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวหน้าโดยมีการพัฒนาไปทีละด้านพัฒนา ร่วมกันทั้งผู้บริหารครู และบุคลากรในสถานศึกษาตลอดถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาตามนโยบายและยกระดับผลการพัฒนาไปทั้งระบบ เช่น การพัฒนาด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงหาผู้บริหารไม่มีการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาสถานศึกษาของตนเองก็จะทำให้สถานศึกษาหยุดนิ่งอยู่กับที่ไม่มีมีการเดินหน้าพัฒนา การพัฒนาด้านด้านการดำเนินงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หากผู้บริหารไม่สร้างทีมงานในการพัฒนาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันก็จะทำให้การดำเนินงานหรือการพัฒนาเป็นไปได้ยาก การพัฒนาด้านการคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาด้านการบริหารความเสี่ยงทั้งนี้ไม่ใช่มีแค่ความเสี่ยงเรื่องเงิน แต่รวมถึงความเสี่ยงเรื่องอาคารสถานศึกษา ด้านนักเรียน การพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การพัฒนาด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ดังนั้นการพัฒนาในแต่ละด้านมีความสำคัญที่ผู้บริหารและสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในทุกฝ่ายงาน

สรุป

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 สรุปได้ว่า การมีพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ โดยนวัตกรรมทั้ง 6 ด้าน มีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวหน้า โดยมีการพัฒนาไปทีละด้านพัฒนา ร่วมกันทั้งผู้บริหารครู และบุคลากรในสถานศึกษาตลอดถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาตามนโยบายและยกระดับผลการพัฒนาไปทั้งระบบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปรายมานั้น ผู้วิจัยมีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ และทำการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาตนเองตามแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

2. ควรวางแผนการนำข้อมูลจากการวิจัยที่ได้ไปกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาและปรับปรุงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาและมุ่งพัฒนาคุณภาพนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนา ศิลา. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน. ใน *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2550). *มนุษย์สัมพันธ์กับการบริหาร*. กรุงเทพมหานคร: อินฟอรมีเดีย บุ๊คส์.
- นันทินิตย์ ท่าโพธิ์. (2556). การศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

- นิกัญชลา ลั่นเหลือ. (2554). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์. (2553). *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ: กระบวนทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่
ทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2549). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตรงของประสิทธิผล
ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศศิประภา ชัยประสิทธิ์. (2552). “องค์กรแห่งนวัตกรรม” ทางเลือกของผู้ประกอบการยุคใหม่.
วารสารนักบริหาร, 30(2), 60-63.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2560). *รายงานการสังเคราะห์ ผล
การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ของสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สุพิชชา พุกันงาม. (2559). การวิเคราะห์แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัด
ปทุมธานีสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. ใน *วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุวรรณา เทพประสิทธิ์. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบวิถีทางเป้าหมายของ
ผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*.
ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุวิทย์ ยอดสละ. (2556). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
ดุสิต* สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อนุสรรา สุวรรณวงศ์. (2558). กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับครูโรงเรียนเอกชน. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุสิต*. กรุงเทพมหานคร:
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัปสร เสถียรทิพย์. (2554). องค์กรอัจฉริยะ องค์กรแห่งการเรียนรู้. *วารสาร KM Lite*, 4(3), 5-7.
- Adair, J. E. (1996). *Effective Innovation: How to Stay Ahead of the Competition*.
London: Pan Books.